Z JAZYKOVÉ PORADNY

Dotaz

Zajímalo by nás, zda se slovo *kyberbezpečnost* v Internetové jazykové příručce objevilo kvůli tomu, že se začalo v praxi používat (např. v médiích), nebo je lze odvodit podle nějakého jazykového pravidla. Rádi bychom totiž rozšířili název našeho ústavu, neshodujeme se však v tom, zda bychom měli používat sousloví *kybernetická bezpečnost*, nebo jednoslovné označení *kyberbezpečnost*. Dále by nás zajímalo, zda lze podobným způsobem zkrátit i výrazy *informační bezpečnost*, *počítačová bezpečnost* nebo *síťová bezpečnost*.

Odpověď

Výraz *kyberbezpečnost* najdeme v současnosti nejen v Internetové jazykové příručce, ale i v nově budovaném Akademickém slovníku současné češtiny, v němž je uveden jako synonymum u hesla *kybernetická bezpečnost*. Důvodem, proč bylo slovo *kyberbezpečnost* do zmíněných jazykových příruček zařazeno, je především poměrně vysoká frekvence užívání tohoto výrazu (v nejnovějším korpusu SYN v12, který obsahuje převážně publicistické české texty, nalezneme celkem 1472 výskytů daného slova; srov. též jeho doklady z databáze neologického excerpčního materiálu Neomat). K rozšiřování výrazu *kyberbezpečnost* pravděpodobně dochází vlivem anglického slova *cybersecurity*, které bývá v překladové literatuře nahrazováno výrazy *digitální*/*kybernetická bezpečnost*, *bezpečnost*, *kyberochrana* či právě zmíněným *kyberbezpečnost*.

Jak je tedy patrné, slovo *kyberbezpečnost* se v současné češtině běžně užívá, a není tak třeba se mu vyhýbat. Toto slovo je zároveň utvořeno v souladu se slovotvornými pravidly češtiny – výsledné kompozitum obsahuje složku *kyber-*, kterou nalezneme i v jiných českých složených slovech (viz např. *kyberšikana*, *kyberterorismus* či *kyberútok*). Přestože slovo *kyberbezpečnost* samo o sobě není problematické, v oficiálních názvech úřadů či ústavů bychom doporučili volit raději sousloví *kybernetická bezpečnost*. Tato varianta totiž dnes v názvech institucí, jež se podobné tematice věnují, dosud převažuje, viz např. *Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, Zapsaný ústav kybernetické a informační bezpečnosti, Institut kybernetické bezpečnosti, z. ú.*

Co se týče možnosti utvoření jednoslovných výrazů i od jiných sousloví obsahujících slovo *bezpečnost*, v souladu se slovotvornými pravidly češtiny by bylo možné utvořit složený výraz pouze od spojení *informační bezpečnost*. Takové kompozitum by mělo podobu *infobezpečnost*, obsahovalo by tedy složku *info-*, která nese význam ‚týkající se informací, sloužící pro informování' a kterou nalezneme i ve slovech jako *infocentrum*, *infografika*, *infolinka* či *infostánek*. Jak ale dokládá korpus SYN v12, v němž není ani jeden výskyt slova *infobezpečnost*, jednoslovná podoba spojení *informační bezpečnost* není v současnosti mluvčími češtiny v běžné, veřejné komunikaci užívána, a proto ji nelze doporučit.

Tento článek je volně přístupný na základě licence *Creative Commons Uveďte původ 4.0 Mezinárodní veřejná licence*.
This is an open access article under the terms of the *Creative Commons Attribution 4.0 International Public License*.